

Σιούφας και Συνεργάτες
Δικηγορική Εταιρεία

ΟΔΗΓΟΣ ΤΣΕΠΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΜΦΥΛΗ ΒΙΑ

ΟΔΗΓΟΣ ΤΣΕΠΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΜΦΥΛΗ ΒΙΑ

Έμφυλη βία (Gender-based violence – GBV) είναι οι **επιβλαβείς πράξεις** που στρέφονται εναντίον ενός ατόμου **με βάση το φύλο του**.¹ Στην έννοιά της περιλαμβάνονται ακόμη και οι απειλές βίας, ο εξαναγκασμός και η χειραγώγηση.² Έχει τις ρίζες της στην ανισότητα των φύλων, την κατάχρηση εξουσίας και τις επιβλαβείς νόρμες.³ Πρόκειται για ένα καθημερινό φαινόμενο, που πλήττει σε πλειοψηφία γυναίκες και νεαρά κορίτσια και μπορεί να τελεστεί τόσο σε ιδιωτικό όσο και σε δημόσιο χώρο (σπίτι, εργασία, Μέσα Μαζικής Μεταφοράς κ.λπ.).⁴ Οι βασικοί τύποι της έμφυλης βίας είναι η σεξουαλική, η σωματική, η ψυχική και η οικονομική βία.⁵ Μπορεί να πάρει πολλές μορφές, όπως σωματική, λεκτική και συναισθηματική κακοποίηση,

¹ Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες, διαθέσιμο στο: <https://www.unhcr.org/gender-based-violence.html>, ημ/νία πρόσβασης 10-2-2023

² Ομοίως

³ Ομοίως

⁴ Κέντρο για τα Έμφυλα Δικαιώματα και την Ισότητα «Διοτίμα», Ορολογίες, διαθέσιμο στο: <https://diotima.org.gr/orologies/#1549451541139-55ac7278-00ae>, ημ/νία πρόσβασης 10-2-2023

⁵ Ομοίως

στέρξη του δικαιώματος για οικονομική αυτονομία, σεξουαλική παρενόχληση, εμπορία ανθρώπων (human trafficking), παρακολούθηση (stalking) και "έγκλημα τιμής".⁶ Στο ακρότατο όριό της, μάλιστα, μπορεί να οδηγήσει στη γυναικοκτονία.⁷ Αποτελεί σοβαρή παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και συνιστά ποινικό αδίκημα που τιμωρείται αυστηρά από την ελληνική νομοθεσία. Με σκοπό την αποτελεσματικότερη υποστήριξη ατόμων που έχουν βιώσει έμφυλη βία, η Γενική Γραμματεία Δημογραφικής και Οικογενειακής Πολιτικής και Ισότητας των Φύλων (ΓΓΔΟΠΙΦ) έθεσε πρόσφατα σε λειτουργία τον «Οδηγό Τσέπης για την Έμφυλη Βία» (GBV Pocket Guide)⁸.

- **ΤΙ ΕΙΝΑΙ Ο ΟΔΗΓΟΣ ΤΣΕΠΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΜΦΥΛΗ ΒΙΑ (GBV Pocket Guide)**

Σύμφωνα με σχετική ανακοίνωση του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων,⁹ ο «Οδηγός Τσέπης για την Έμφυλη Βία» είναι μια **ψηφιακή εφαρμογή** για έξυπνα κινητά τηλέφωνα (**smartphones**) που διατίθεται **δωρεάν** και **παρέχει καθοδήγηση** για τον **ορθό τρόπο αλληλεπίδρασης** με τα θύματα έμφυλης βίας. Πρόκειται, ουσιαστικά, για ένα εργαλείο που δίνει πληροφορίες και συμβουλές για το «**τι να κάνει**», «**τι να πει**» και «**τι να αποφύγει**» οποιοσδήποτε έρχεται σε επαφή με τα άτομα αυτά. Είναι διαθέσιμος σε περισσότερες από 12 γλώσσες και η **προσαρμογή του στην ελληνική γλώσσα** έγινε από τη ΓΓΔΟΠΙΦ και το Γραφείο της UNICEF στην Ελλάδα.

- **ΠΟΙΟΥΣ ΑΦΟΡΑ**

Η ελληνική έκδοση του Οδηγού απευθύνεται **για πρώτη φορά σε όλους τους πολίτες** συμπεριλαμβανομένων και των **επαγγελματιών** (εξειδικευμένων και μη).¹⁰

- **ΠΟΙΟ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΟΥ ΟΔΗΓΟΥ ΤΣΕΠΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΜΦΥΛΗ ΒΙΑ**

Μέσω της εφαρμογής οι πολίτες μπορούν:

⁶ Υπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες, ό.π. και Κέντρο για τα Έμφυλα Δικαιώματα και την Ισότητα «Διοτίμα», ό.π.

⁷ Κέντρο για τα Έμφυλα Δικαιώματα και την Ισότητα «Διοτίμα», ό.π.

⁸ Περισσότερα για τον «Οδηγό Τσέπης για την Έμφυλη Βία» στο: <https://isotita.gr/gbv-guidelines/>, ημ/νία πρόσβασης 10-2-2023

⁹ Βλ. Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Ανακοίνωση Τύπου: «Όδηγός Τσέπης για την Έμφυλη Βία»: Μία νέα εφαρμογή για την αντιμετώπιση περιστατικών έμφυλης βίας», 24-1-2023, διαθέσιμη στο: <https://ypergasias.gov.gr/odigos-tsepis-gia-tin-emfyli-via-mia-nea-efarmogi-gia-tin-antimetopisi-peristatikon-emfyliis-vias/>, ημ/νία πρόσβασης 10-2-2023

¹⁰ Ομοίως

- να **ενημερώνονται** άμεσα για τους τρόπους με τους οποίους μπορούν να **αντιμετωπίσουν** ένα περιστατικό έμφυλης βίας
- να **καταγγείλουν** μια υπόθεση ενδοοικογενειακής βίας και σεξουαλικής παρενόχλησης/κακοποίησης
- να **πληροφορούνται** για το **Δίκτυο Δομών** και τις **υπηρεσίες** της ΓΓΔΟΠΙΦ που παρέχονται **δωρεάν** και περιλαμβάνουν την τηλεφωνική Γραμμή SOS **15900** που λειτουργεί όλο το 24ωρο, 44 **Συμβουλευτικά Κέντρα** και 19 **Ξενώνες Φιλοξενίας**.¹¹

• ΠΟΤΕ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΘΕΙ

Ο «Οδηγός Τσέπης για την Έμφυλη Βία» μπορεί να χρησιμοποιηθεί είτε σε περιπτώσεις **έκτακτης ανάγκης**, είτε **οποιαδήποτε στιγμή** κριθεί αναγκαίο.¹²

• ΠΟΙΟΣ ΕΙΝΑΙ Ο ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

Η **ελληνική έκδοση** του Οδηγού υλοποιήθηκε στο πλαίσιο του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Ισότητα των Φύλων 2021-2025 από τη **ΓΓΔΟΠΙΦ** του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, η οποία υποστηρίζει, σε όλη την επικράτεια, γυναίκες θύματα βίας ή πολλαπλών διακρίσεων, καθώς και τα ανήλικα παιδιά τους.

• ΠΟΤΕ ΞΕΚΙΝΗΣΕ ΝΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΕΙ

Ο «Οδηγός Τσέπης για την Έμφυλη Βία» παρουσιάστηκε από τη ΓΓΔΟΠΙΦ και το Γραφείο της UNICEF στην Ελλάδα στις **24 Ιανουαρίου 2023** και έχει ήδη τεθεί σε λειτουργία.

Ιφιγένεια Διαμαντοπούλου

Δικηγόρος

Δ.Μ.Σ. Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών ΠΑ.ΠΕΙ.

Υποψήφια Διδάκτωρ Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών Παντείου Πανεπιστημίου

¹¹ Βλ. Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Ισότητα των Φύλων, Οδηγός Τσέπης για την Έμφυλη Βία, διαθέσιμο στο: <https://ypergasias.gov.gr/isotita-ton-fylon/odigos-tsepis-gia-tin-emfyli-via/>, ημ/νία πρόσβασης 10-2-2023 και Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Ανακοίνωση Τύπου: «Οδηγός Τσέπης για την Έμφυλη Βία»: Μία νέα εφαρμογή για την αντιμετώπιση περιστατικών έμφυλης βίας», ό.π.

¹² Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Ανακοίνωση Τύπου: «Οδηγός Τσέπης για την Έμφυλη Βία»: Μία νέα εφαρμογή για την αντιμετώπιση περιστατικών έμφυλης βίας», ό.π.